

Kalbinio ugdymo veiklos

Pasakos, istorijos, knygos

- Kartu su vaiku klausykites lietuviskai įgarsintų pasakų, kurių gausu interneto svetainėse. Pateikiame kelias nuorodas:
www.vaikams.lt/pasakos/audio-pasakos
www.zvaigzdele.lt/pasakos-vaikams
www.pasakosvaikams.lt/pasakos-mp3
www.audiopasaka.lt
www.pasakeles.com/audio-recording/pasakos
<https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/3343>
- Klausykites tos pačios pasakos kelis kartus, vaikams tai patinka. Tai ypač naudinga sakytinės kalbos lavėjimui, nes pakartotinai girdėdami sakytinius tekstus vaikai lengvai įsimena žodžių junginius, frazes, sakinius, dialogus, ilgesnes ištraukas. Kelis kartus išgirdę pasaką, vaikai vėliau patys galės ją pasekti.
- Išklause pasaką ar istoriją, pasikalbėkite su vaiku – kokia jos pagrindinė mintis, ko mes galime pasimokyti, koks personažas labiausiai patiko ir pan. Paprašykite vaiko nupiešti piešinių pagal girdėtą istoriją ir papasakoti, ką nupiešė. Taip vaikai lengviau prisimins istorijos siužetą ir pateiks savo nuomonę apie ją.
- Skatinkite vaikus domėtis knygomis. Eikite į biblioteką, kartu išsirinkite knygų, kurias skaitysite ar vartysite. Prieš skaitydami aptarkite pavadinimą, iliustracijas. Skaitydami ilgesnę knygelę, kartkartėmis stabtelėkite ir paspėliokite, kas toliau nutiks istorijos personažams. Knygelę perskaite, su vaiku aptarkite, kas labiausiai patiko.
- Jei šeimoje tėvai kalba skirtingomis kalbomis, galima skaityti tą pačią pasaką lietuvių kalba ir kita kalba ar kalbomis. Rinkites populiarias pasakas, kurios išverstos į įvairias kalbas ir kurių siužetai vaikams jau gali būti pažįstami iš filmukų. Žinodami pasakos siužetą, vaikai lengviau supras įvairių kalbų tekstus.
- Jei pritrūksite knygelių ir norite skaityti, paieškokite pasakų tekstų internete:
<http://www.pasakorius.lt/>
<http://pasakos.org/>
<http://lietuviupasakos.lt/>

Televizija, radijas, mediateka

- Žiūrėkite su vaikais televizijos laidas – animacinius filmukus, ekranizuotas pasaulio pasakas, filmus visai šeimai, pažintines laidas apie gamtą, gyvūnus. Pažiūrėję filmuką ar laidą, aptarkite, kas labiausiai patiko.
- Vakaraus ir savaitgaliais klausykitės radijo laidų. Įjunkite radiją, kai vaikas žaidžia, kad aplinkoje nuolat girdėtų kalbinį foną. Linksmos vaikiškos dainos paskatins vaiką patį norėti dainuoti ar šokti.
- LRT mediatekoje rasite televizijos ir radijo laidų vaikams įrašų, tad galėsite žiūrėti ir klausytis jums tinkamu laiku kelis kartus, pvz.:

Gustavo enciklopedija: <http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/program/1732>

Tetos Betos viktorina: <http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/type/2/category/1356>

Vaikų radijo teatras: <http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/program/65568>

Vaikų šalis, Vaikų klubas: <http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/program/65568>

Interaktyvūs žaidimai

Išnaudokite informacines technologijas, namuose turimus elektronikos prietaisus – kompiuterius, planšetes, telefonus. Suaugęs asmuo turi būti su vaiku ir užduotis atlikti kartu, o jas atlikus aptarti, kaip sekėsi. Būtina su vaiku susikurti mobiliųjų technologijų naudojimo taisykles, pvz., kiek laiko per dieną bus skiriama filmukams, žaidimams ir pan.

Rekomenduojamos mokomosios svetainės:

<http://www.ziburelis.lt/index.php?p=nemokamai>

http://www.frepy.eu/part_lt.html

<https://ismaniejirobotai.lt>

<http://www.tuciai.lt>

Rekomenduojamos mobiliųjų įrenginių programėlės:

Lietuvių liaudies pasakos

<https://itunes.apple.com/us/app/lietuviu-liaudies-pasakos/id612268513?mt=8>

Abėcėlė

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.abeceler>

<https://itunes.apple.com/us/app/abcc-lietuviska-abeceler/id990537780?mt=8>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.telesoftas.mokomesabc>

Mano žodžiai: mokomės tarimo

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.learnwords>

Linksmieji garsai

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.erfe.gtegw&hl=en>

Paveikslėlis – žodis - tarimas

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.zodis>

<https://itunes.apple.com/app/id974578169>

Interaktyvios pasakaitės „Saulytučiai“

<https://play.google.com/store/search?q=saulytuciai&c=apps>

Interaktyvi animuota knygutė „Braškių diena“

<https://itunes.apple.com/us/app/braskiu-diena-i/id501005553?mt=8>

Spalvos vaikams

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.spalvosvaikamslt>

<https://itunes.apple.com/us/app/id944913183>

Skaičiai 1-10

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.skaiciai110skaiciuoklt>

<https://itunes.apple.com/app/id960250621>

Didelis ir mažas

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.didelisirmazas>

<https://itunes.apple.com/app/id960611832>

Vaisiai ir daržovės

<https://play.google.com/store/apps/details?id=air.com.tutotoons.app.vaisiaiirdarzoves.free>

<https://itunes.apple.com/us/app/vaisiai-ir-darzoves/id1018203618?mt=8>

Gyvūnai

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.gyvunai1>

Virtuvėje

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.virtuveje>

Transportas

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.transportas>

Kuprinėje

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.kuprineje>

Spintoje

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ev.spintoje>

Virtuali pažintis su Lietuvos sostine –Vilniumi. Asmenybių, įvairių objektų spalvinimas.

Programėlė – <https://bit.ly/391reO9>

Vilnius vaikams. Užduotys, spalvinimas. Parsisiųsti – https://neakivaizdinisvilnius.lt/wp-content/uploads/2019/10/Spalvinimo_plakatas.pdf

Kasdien

namuose

Išnaudokite kasdienę buitinę veiklą vaiko žodynui plėsti, pvz., kartu įvardykite maisto produktus, esančius ant stalo, šaldytuve ar pirkinių krepšelyje. Kalbėkitės su vaiku apie įvairius namų apyvokos daiktus, kam jie skirti, kaip jie veikia, pvz., arbatinukas, sulčiaspaudė, viryklė, dulkių siurblys, šluota.

- Gamindami maistą paprašykite vaiko apibūdinti produktus, kokiuose patiekaluose

jie naudojami, pvz., ką galima pagaminti iš miltų, su kuo galima valgyti blynelius ar makaronus, kokie stalo įrankiai naudojami maistui gaminti ir valgyti.

- Įvardykite visus savo ir vaiko atliekamus veiksmus, pvz., dabar tave apkabinsiu, pilu tau sriubos, tvarkau drabužius, netrukus eisime į lauką, tu susidėsi žaislus į dėžę, lentyną, apsirengsime ir t. t. Skatinkite vaiką reaguoti, užduoti klausimų.
- Minkite mįsles. Pažaiskite žaidimą – užduodate vaikui gerai žinomą mįslę, o jam atsakius paraginate sukurti savo mįslę apie tą daiktą. Paprašykite vaiko sukurti mįslių apie savo žaislus.
- Žaiskite vaiko amžių ir interesus atitinkančius stalo žaidimus, ugdančius kalbą. Tam tiks „Alias Junior“, „Domino spalvos“, „Abécélė tau ir man“, „Žodžių loto“ ir pan.
- Vakare aptarkite dienos veiklas. Į pokalbius galite įtraukti vaizdines priemones, pvz., žaislus, buities daiktus. Skatinkite, kad vaikas pats papasakotų, kas tą dieną jam labiausiai įsiminė. Rekomenduojama, kad dienos aptarimų pokalbiai taptų šeimos kasdienybe.

Kieme, gatvėje

- Būdami kieme, parke, miške, gatvėje, kalbėkitės apie viską, ką matote – medžius, pastatus, daiktus, automobilius, žmones, gyvūnus. Įvardykite, apibūdinkite, ieškokite panašumų ir skirtumų, skaičiuokite ir pan.
- Žaisdami kieme kalbėkite apie žaidimo aikštelių įrangą (žolė, smėlio dėžė, sūpynės, krepšinio lankas, kamuolys ir t. t.) ir apie įvairias veiklas, sportavimą (bėgti, šokinėti, suptis, mėtyti kamuolį, spardyti kamuolį ir t. t.).
- Vaikščiodami gamtoje kartu su vaiku tyrinėkite augalus ir kalbėkite apie juos – suraskite pievoje kuo daugiau žydinčių augalų ir juos apibūdinkite nusakydami spalvą, dydį, formą, kvapą, vertindami, kas labiausiai patinka ir kodėl.
- Pažaiskite žaidimą „Kas ką veikia“. Pamatę kokį nors gyvą padarą – paukštį, vabzdį, drugelį, pasakykite, kaip atrodo, ką veikia, kaip juda. Pvz., varna – didelė juoda, ji vaikštinėja, dairosi, ieško maisto, lesa, plasnoja, skrenda, karksi.
- Parduotuvėje paprašykite vaiko padėti jums parinkti reikiamas prekes ir jas įvardyti dedant į krepšelį. Namuose, kartu iškraunant pirkinį krepšelį, bus lengva atsiminti produktų pavadinimus.
- Gatvėje kalbėkitės apie saugų eismą, pėsčiųjų ir vairuotojų pareigas. Vaikams ir visai šeimai patiks Lietuvos policijos parengti mokomieji animaciniai filmukai apie saugų ir tinkamą elgesį kelyje ir viešosiose vietose <https://policija.lrv.lt/lt/vaikams>

